

তাৰিখ .. ০৪ APR. ২০১৬ ...
পৃষ্ঠা .. ৩০০ ... কলাম ...

যুগ্মতর

এইচএসসিৰ প্ৰথম দিনে বহিষ্কাৰ ৪৩ : অনুপস্থিতি ১২৮৮৭

(শেষ পঢ়াৰ পৰ)

শিক্ষকদেৱ ও পৰৱে চলে গৈছে। কেবল সচিবেৰ কক্ষ যেৱাও কৰে। কিন্তু এতক্ষণে পৰিৱেশৰ কোনো আৰক্ষণ দেখা হানি। পৰীক্ষা চলাকালে দেশেৰ আৰ কোথাও থেকে কেৰো অল্পতিৰ কিছু ঘটাৰ অভিযোগ পাওয়া যায়নি। তবে ভাৰি বৰ্ষণেৰ কাৰণে সিলেটসহ দেশেৰ বিভিন্ন স্থানে পৰীক্ষাধীনেৰ কেৰে যেতে জোগান্তি পোতাতে হয়েছে। পৰীক্ষা দিবেৰ ব্যাপক নিৰাপত্তা ব্যৱহাৰ ছিল প্ৰায় সারা দেশেৰ বেস্টপুতুলতে। নকল রোধে শিক্ষক, প্ৰশাসন ও বোৰ্ডেৰ তিজিলেস টিখও কৰে। এৱ্যলোগ পৰীক্ষায় অসন্দৃপ্ত অবলম্বনেৰ দায়ে সারা দেশে ৪৩ পৰীক্ষাধীনেৰ বহিষ্কাৰ কৰা হয়েছে। বগুড়ায় শাহজাহানপুৰে আমতেন নেম্বা উচ্চ বিদ্যালয় কেৰে নায়িতে অবহেলনাৰ দায়ে জাকিৰিয়া আৰ আমিন ও মেহেন্দি কৰিব নামে দুই শিক্ষকে অব্যাহতি দেয়া হয়েছে। ছাড়া বিভিন্ন স্থান থেকে দেখাদেখিৰ পৰিবেশে পৰীক্ষা অন্তৰ্ভুক্ত অভিযোগ পাওয়া গৈছে।

শিক্ষামন্ত্ৰী নূৰুল ইসলাম নাহিদ ঝোৱাবাৰ রাজধানীৰ সিঙ্গোৰী গালিস কলেজ কেৰে পৰিবেশে যান। কিন্তু পৰীক্ষাধীনেৰ অনুবৃত্তিৰ কথা বিচেন্নায় এবাৰই প্ৰথম তিনি হাস্পেৰ ভেতৱে প্ৰৱেশ কৰেননি। হলোৱে বাইৰে বারান্দা দিয়ে হৈটে ভেতৱেৰ পৰিবেশ পৰ্যবেক্ষণ কৰেন। এছাড়া শিক্ষকদেৱ সঙ্গে কথা বলে সমস্যা জানতে চান। পৱে কেবলেৰ সাময়িক অপেক্ষায়ণ অভিভাৱকদেৱ সঙ্গে কথা বলেন। এ সময় তিনি বলেন, 'আমৰা বাস্তিগত অভিযোগ হচ্ছে পৰীক্ষা ৫-৬ দিনেৰ মধ্যে শেষ কৰা।' সেই সঙ্গে আমৰা পৰীক্ষা পক্ষতিৰ পৰিবৰ্তন চাই। এৰ মধ্যে আমতেন হচ্ছে— পৰীক্ষা সংখ্যা কমিয়ে নিয়ে আসা। কেননা, দীৰ্ঘ পৰীক্ষা অৰ্থহীন। আমৰা চাই শিক্ষাধীনাৰ প্ৰকৃত অৰ্থে জ্ঞান অৰ্জন কৰতে পেৰেছে কিনা তা যাচাই কৰে নিতে। এ লক্ষে কৰণীয় নিৰ্ধাৰণে, আমৰা কাজ কৰছি।' তিনি মন্তব্য কৰেন, অভিভাৱকদেৱ জন্য মাধ্যমিক ও উচ্চ মাধ্যমিক পৰীক্ষা দীৰ্ঘায়িত হয়। দুই সাবজেক্ট পৰীক্ষাৰ মাঝে সময়েৰ ব্যৱধান ২ দিন হলে অভিভাৱকৰা প্ৰশ্ন কৰেন ৩ দিন বৰ্ক দিলেন না কেন? তাদেৱ চাপে পৰীক্ষা দীৰ্ঘায়িত হচ্ছে ধীৱে ধীৱে সময় কমিয়ে আনা হৈব। তবে তা এখনই নাপ। অভিভাৱক ও দেশবাসীকে বিষয়টি মোৰানোৰ চেষ্টা কৰা হচ্ছে বলেও জানান তিনি।

এ বছৰ ৯ জুন পৰ্যন্ত উচ্চ মাধ্যমিকেৰ তত্ত্বাবধান পৰীক্ষা চলবে। ২০ জুন পৰ্যন্ত চলাবে ব্যবহাৰিক পৰীক্ষা। অৰ্থাৎ এ পৰীক্ষা শেষ হতে লাগছে পৌনে ৩ মাস।

এৰাৰে এ পৰীক্ষায় ৮ হাজাৰ ৫৩০টি প্ৰতিঠানেৰ অনিয়ামিত শিক্ষাধীন ১২ লাখ ১৮ হাজাৰ ৬২৮ পৰীক্ষাধীন রয়েছে। এৰ

মধ্যে প্ৰথম দিন ১০ লাখ ৩১ হাজাৰ ৫৩ জনেৰ অংশ দেয়াৰ কথা হিল। কিন্তু ১০ লাখ ১৮ হাজাৰ ১৬৬ পৰীক্ষাধীন অংশ কৰে।

পৰীক্ষার কৰম পৰিগ্ৰামৰ কৰে কিন্তু পৰীক্ষার প্ৰতিবেদন ও আন্তঃশিক্ষা অবস্থাৰ সাবক্ষিতিৰ তথ্য অনুযায়ী, পৰীক্ষায় অসন্দৃপ্ত অৱলম্বনেৰ দায়ে সারা দেশে ৪৩শিক্ষাধীনেৰ বহিষ্কাৰ হয়েছে। এৱ্যলোগ স্বৰূপে বেশ কাৰিগৰি বোৰ্ডে ৩২ জন। মাদ্রাসা বোৰ্ডে ৮ জন, গাজীপুরী, যশোৱ এবং দিনাজপুৰে ১ জন। পৰীক্ষাধীনেৰ বহিষ্কাৰ হয়েছে।

এদিকে পৰীক্ষাকে ধৈৰে এক শ্ৰেণীৰ কলেজেৰ দুৰ্বীতি এবাৰও শুন্হ হয়েছে। অভিযোগ পাওয়া গৈছে, ঢাকা ও ঢাকাৰ বাইৱে বিভিন্ন এলাকাৰ এক শ্ৰেণীৰ বাণিজিক কলেজ পৰীক্ষা দেখেৰ ছাত্রদেৱ সহায়তা কৰছে। একেতে অবজেক্টিভ প্ৰয়োগে উচ্চ সেটওয়াৰি চিৰকুটি লিখে ছাত্রদেৱ হাতে তুলে দেয়া হচ্ছে।

এৱ্যলোগ ওই উচ্চ হলোৱ অন্যৱা যিলেভিশনে লিখছে। এ ব্যাপোৱাৰ শিক্ষামন্ত্ৰী ছাপিয়াৱি দিয়ে বলেছেন, আমাদেৱ মাৰো কিছু শিক্ষক বয়েছেন যাবা শিক্ষকসুলভ আচাৰণ কৰছেন না। যাৱ কাৰণে শিক্ষা কাৰ্যকৰ্ত্তৰ ব্যাহত হচ্ছে। তাদেৱ বিৱৰণে কঠোৱ ব্যৱহাৰ নেয়া হৈব। এ সময় তিনি প্ৰশ্নফৰ্দ তো দূৱেৰ কথা, গুজৰ হৃড়ানোৱ চেষ্টাকাৰীদেৱ বিৱৰণেও কঠোৱ ব্যাহত কৰেন।

এলিকেশনিকাধীনাৰ অভিযোগ কৰেছে, বালো পৰীক্ষাক সুজনশীল অংশৰ প্ৰশ্ন অৱলোকন কৰিব কৰিব হচ্ছে এমিসিকিউট প্ৰশ্ন। পটুয়াখালীৰ বৰ্তুফলৰ তিগি কলেজেৰ ছাত্ৰী শাৱিমিন আজাৰ জানান, এমিসিকিউট প্ৰশ্ন অনেকে ঘূৰিয়ে-পেঁচিয়ে কৰা হয়েছে। এটি তাদেৱ জন্য তুলনামূলক কঠিন হয়েছে। ঢাকাৰ বিভিন্ন কেবল

থেকেও পৰীক্ষাধীনাৰ একই অভিযোগ কৰেছে।

কেবল চৰকলেন না শিক্ষামন্ত্ৰী : অন্যান্য বছৰ পৰীক্ষা কক্ষে চৰকলেও এবাৰ শিক্ষামন্ত্ৰী বারান্দা দিয়ে হৈটে পৰীক্ষাধীনেৰ পৌঁজৰ ধৰণ দেখেন। তিনি বলেন, মন্ত্ৰীদেৱ পৰীক্ষা কেবল পৰিবৰ্শন বছৰকালেৰ প্ৰতিলিপি রেগোজ। কিন্তু আগে মিডিয়াৰ সংখ্যা এত ছিল না। দু-চার পাঁচ-দশটি ছিল। চোখে লাগত না। আগ কৰে শেলে আৰ সমস্যা হৈত না। এখন আমৰা যদি ৫০ জন লোক চৰক আৰ যদি ৫০ জন ছাত্ৰ ধৰাকেন তাৰা স্বাভাৱিকভাৱেই বিৱৰণ কৰে। তাদেৱ মন অন্যদিকে যেতে পাৰে। এতে তাদেৱ মধ্যে প্ৰতাৰ পড়তে পাৰে। এ বাস্তবতাৰ কাৰণে এবাৰ আমৰা তেতৱে চৰক কৰি নাই। তবে সাংবাদিকৰা পৰীক্ষা কেবল থেকে প্ৰয়োজনযোগতো ছবি তুলতে পাৰবেন।

কেবল সচিবেৰ সঙ্গে কথা বলে তথ্য নিতে পাৰবেন।

বৈঠকে আধুনিক ধৰণৰ পক্ষে মত দিয়েছেন। বৈঠকে উপস্থিতি ছিলোৱ দলেৱ মহাসচিব মিৰ্জা ফখরুল ইসলাম আলমগীৰ, স্থায়ী কমিটিৰ সদস্য ড. খন্দকাৰ মোশারেফ হোসেন, বারিষ্ঠৰ জমিৰ উদ্দিন সৱকাৰ, আ স ম হারান শাহ, নজরুল ইসলাম খান, ড. আবদুল মুস্তাফা খান, ভাইস চেয়ারম্যান শাহ মোয়াজ্জেম, আবদুল্লাহ আল মোয়ান, আলতাফ হোসেন চৌধুৱী, মেজুর (অব.) হাফিজ উদ্দিন আহমদ, সেলিমা রহমান, চেয়ারপারসনেৰ উপদেষ্টা খন্দকাৰ মাহবুব হোসেন, আবদুল আউয়াল মিটু, শামসুজ্জামান দুদু, ড. ওসমান ফারুক, শীৱ মোহাম্মদ নাসিৰ, মেজুর জেনারেল রঞ্জল আলম চৌধুৱী, অধ্যাপক এজেতেম জাহিদ, সিন্যায়ৰ যুগ মহাসচিব মোহাম্মদ শাহজাহান, আমান উল্লাহ আমান, সাংগঠনিক সম্পাদক ফজলুল হক মিলন, গোলাম আকবৰ খন্দকাৰ প্ৰমুখ।

বিতীয় দফা নিৰ্বাচনেৰ ব্যাপক সহিংসতা ও অনিয়মেৰ পৰি নিৰ্বাচন বৰ্জনেৰ বিভাগতাৰা কৰে দলটি। নিৰ্বাচন বৰ্জন না কৰতে জাতীয়তাৰামী ধৰানাৰ কয়েক দৃঢ়জীৱী দলেৱ চেয়ারপারসনকে পৱৰণ দিয়েছেন। শনিবাৰৰ রাতে গুলশান কাৰ্যালয়ে খালেন জিহাৰ সতে সাক্ষাত কৰে এই পৱৰণ দেন ঢাকা বিশ্ববিদ্যালয়েৰ সাবেক ভিসি প্ৰফেসৱ এমজউদ্দীন আহমদ। বৰ্জন না কৰে কিন্তুৰে সৱকাৰ ও ইসিৰ ওপৰ চাপ প্ৰয়োগ কৰা যায় সেই কোশল নেয়াৰ আহ্বান কথা জানান তিনি। তবে কেউ কেউ নিৰ্বাচন পুৱেপুৱিৰ বৰ্জন না কৰে নতুন কোশল নেয়াৰ পৱৰণ দিয়েছে। পৱৰণৰ্তা ধাপ থেকে দলীয় প্ৰতীকে কোনো প্ৰাৰ্থী না দিয়ে স্বতন্ত্ৰভাৱে নিৰ্বাচনে অংশ নেয়া যায়, কিনা সে বাপাৱেৰে